

Grupul H. vrea înlocuirea d-lui D. Brătianu

Situația în partidul liberal. — Diferendul dintre d-nii Maniu și Mihalache

Cu toate că este vară, viața politică își păstrează ritmul de până aci. În centrul frământărilor politice stă neînțelegerea din partidul liberal.

D. Dinu Brătianu va convoca delegația permanentă?

Situația inelară dela conducerea partidului liberal a dat naștere la conflicte în sânul organizațiilor județene, al căror rezultat ar putea fi dezastros pentru unitatea partidului.

Aceasta cu atât mai mult, cu cât ultimele manifestări ale conducătorilor organizației Capitalei și județului Ilfov, au dat loc la incidente ce se cer imediat sancționate.

În acest scop, d. Dinu Brătianu, șeful partidului și-a convocat prietenii acasă la d-sa, aducându-le la cunoștință că este hotărât să înăbușe orice acțiune potrivnică d-sale.

Pe de altă parte d. Gh. Tătărescu șeful guvernului a fost încunoștințat de d. Victor Iamandi ministru de stat și conducătorul grupului „H” că partizanii d-sale sunt dispuși să ducă lupta pe față, împotriva d-lui Dinu Brătianu.

La ultima întrunire a haștilor, tot timpul s'a vorbit numai de apropiata debarcare a d-lui Dinu Brătianu.

Problema șefiei partidului liberal s'a pus din momentul în care bătrânii l-au impus pe d. Dinu Brătianu. De atunci și până astăzi, șeful guvernului și șeful partidului și-au făcut unul altuia dificultăți.

D. Dinu Brătianu, care are conducerea partidului în mâna sa, a dispus deocamdată contramandarea întrunirilor anunțate.

În al doilea rând delegația permanentă a partidului va fi în curând convocată.

Se pare că „platforma” de retragere a guvernului va forma un motiv serios pentru clarificarea situației din partidul liberal.

La naț.-țărăniști

De când s'a produs ruptura din partidul național-țărănesc, d. Iuliu Maniu n'a mai făcut nici o declarație, prin care să arate, în mod oficial, că șanțul ce-l desparte pe d-sa de conducerea partidului, a fost numai acoperit superficial, pentru a masca opiniei publice realitatea.

Între d-nii Maniu și Mihalache

Dar nu e mai puțin adevărat că d-sa adoptând o tactică de tăcere, a folosit toate ocaziile ca să dea posibilitatea opiniei publice să deducă faptul că deosebirea de vederi dintre d-sa și conducerea partidului continuă pe chestiunea tactice.

D. Maniu a refuzat să participe sub diferite motive, la întrunirile național-țărăniște înainte până acum. Nici la Craiova, nici la Chișinău, nici la Cernăuți, național-țărăniștii n'au avut ocazia să-l audă pe d. Iuliu Maniu.

Pe chestiunea tactice, între d-nii Mihalache și d-sa s'a iscat un conflict, am putea spune grav, care face ca cei doi fruntași să se ocolească.

D. Iuliu Maniu venea la București când d. Ion Mihalache pleca la Chișinău, iar d. Ion Mihalache tindea să conferențeze două zile la Chișinău, ca să nu se înapoieze la București, unde se afla d. Iuliu Maniu.

Chemat telegrafic ca să se prezinte în audiență la Sveran, întâlnirea dintre ei n'a putut fi evitată.

Întrevederea a fost scurtă. În decursul ei deosebirea de vederi a fost accentuată și d. Iuliu Maniu nici n'a așteptat pe d. Mihalache să-l informeze asupra rezultatului audienței, ci a plecat la Cluj.

De o parte și de alta, evident, se fac sforțări cari să ducă măcar la salvarea aparențelor.

Ce spune „România Nouă”

În ziarul „România Nouă” a apărut un articol intitulat: „Unde e d. Maniu?” în a cărui introducere după ce se arată că la toate manifestațiunile d. Maniu a lipsit se spune:

„Cine crede că e simplă coincidență sau un calcul mărunț, se înșală.

D. Maniu lipsește pentru că nu poate consfinți, prin prezența d-sale, o tactică de luptă fundamental greșită. O campanie de răsturnare, care departe de a fi în stare să răstoarne un regim nu va determina nici măcar o remaniere ministerială.

Nu se poate azi combate regimul prin recitarea clișeelelor dela ultima oră a ziarelor cenzurate.

Până când partidul nu-și va lămurii poziția cu demnitate până atunci, d. Maniu nu va apărea în fața adunărilor.

Acest articol care precizează atitudinea d-lui Maniu, a făcut senzație în cercurile politice, cu atât mai mult cu cât se crede că ar fi fost sugerat de însuși d. Maniu.

Acțiunea d-lui Vaida

Dl. dr. Al. Vaida-Voevod și amicii săi politici cari pe zi ce trece sunt tot mai numeroși, au hotărât editarea programului „Frontului Românesc” și continuarea întrunirilor populare în diferitele orașe din țară.

Azi, Luni, va avea loc o mare adunare populară la Cernăuți. Dl. Vaida va citi declarațiile de adeziune la mișcarea „Numerus valachicus” a unor „evrei asimilați”, persoane marcate din capitală și provincie, precum și a unor minoritari (unguri și germani).

Dl. dr. Al. Vaida va explica încăodată punctul de vedere al „Frontului Românesc”, pentru a nu se face confuzie între „Numerus valachicus” și „Numerus clausus, sau antisemitism și va cere din nou minoritarilor creștini și evrei să contribuie la înfăptuirea lui „Numerus valachicus”.

Specula dela „pensionul” contelui Kendeffy

Mi-a căzut mai deunăzi în mână un prospect al „stațiunii” climaterice Gura Zlatca, depe muntele Retezatul și am rămas uimit de îndrăzneala unor speculanți cari-și bat joc de vizitatorii naivi.

Pe muntele Retezatul

Din întâmplare cunosc acest colțisor pitoresc depe muntele Retezatul și cunosc deasemeni și așa numitul pension al contelui Kendeffy.

Dela Hațeg, pe un drum cât se poate de mizerabil, vizitatorul ajunge, după multe ore de drum — și după ce a achitat 250 lei birjarului — la pensionul contelui Kendeffy. Dacă e cumva mai grăbit, plătește 500 lei unei mașini de lux.

Ajuns la destinație, vizitatorul vede cu mirare câteva barăci — cari seamănă mai degrabă a grajduri — date în exploatare unui italian, de către administratorul averii contelui, un oarecare Cseh Béla.

Încartiruit într'una din aceste barăci, pentru care se percepe — împreună cu întreținerea — suma de 100—140 lei pe zi, vizitatorul constată că nu are posibilitatea de-a face măcar o baie, după drumul anevoios-parcurs. Deasemeni nu există canalizare. Baie se face numai în pârâul care curge prin apropiere.

Deasupra băracilor, este podul care-i locuit de personalul

de serviciu. Unui vizitator arădan i s'a întâmplat că, pe când stătea încă în pat, a fost udat cu apa murdară răsturnată din lighianul vrunei servitor care locuia deasupra, în pod.

Mâncarea este rea, iar beutura e foarte scumpă: un kgr. de vin prost, costă dela 80 lei în sus.

Puținii vizitatori primesc poșta abia o dată de săptămână, iar pentru distracție nu au nici măcar un aparat de radio.

Reducerea la... viză

Când aceasta este realitatea ne mirăm că nimeni nu s'a gândit să înfrâneze specula dela Gura Zlatca și nici un medic nu a făcut inspecție sanitară. Deasemeni e scandalos faptul că patronii acestui cuib de speculă își permit a trimite prospectele „stațiunii” climaterice Gura Zlatca și în strălăutate, anunțând că se acordă și reduceri la... viză.

Cum toată afacerea aceasta merge pe numele contelui Kendeffy, vor fi destui cei cari se vor lăsa tentați de-a vizita „stațiunea” climaterică dela Gura Zlatca, prin care fapt însă vor fi discreditate și celelalte stațiuni climaterice și chiar țara noastră.

Speculanții depe muntele Retezatul trebuiesc readuși la realitate.

Să înceteze scandalul!

Expoziția colectivă de pictură

Sala Palatului Cultural din Arad, găzduiește expoziția colectivă a pictorilor din București. Expoziția, pe cât de bogată, pe atât de variată, va rămâne deschisă numai opt zile.

Pânzele sunt semnate de maestrul: Schweitzer-Cumpăna, M. Teiseanu, P. Bulgăras, L. Biju, D. Florian, P. Ioanid, I. Teianu, P. Vartanian, N. Papp, O. Rațiu, A. Canțini, Bednarik, I. Dobosariu, C. Ardeleanu, N. Cateliv, Gr. Manea și E. Nagel.

Vis-a-vis de intrarea în expoziție e așezat, la loc de frunte, portretul M. S. Regelui Carol II, lucrat de pictorul O. Rațiu. Apoi: „Spre târg”, „La șaf” și „Cort de țigani”, de Schweitzer-Cumpăna; „Lalele”, de P. Bulgăras; „Apus de Soare”, de M. Teiseanu; „Peisaj orientat”, de L. Biju; „Di-

mineața la mare”, „Marină”, „Capul Caliacra” și „La Ecrene”, de Florian; „Pe viscol” și „Idilă”, de Bednarik; „Târg”, „Natură moartă” și „Cap de studiu”, de I. Ioanid; „Bujori”, „Studiu”, „Peisaj” (miniatură) și „Troita”, de I. Teianu; „Seceriș” și „Strângerea porumbului”, de N. Popp; „Pădurea cu mesteacăn”, „La război”, de N. Tepeanu; „Nud”, „Prune” și „Ștregarul”, de O. Rațiu; „Peisaj de iarnă”, de C. Ardeleanu; „Veneția”, de Contini; „Crisanteme ruginii”, de Nagel; „Ali Achmet” și „Balci”, de Vartanian; „Florăreasa”, de Manea; un studiu în peniță, de Stănescu; „Peisaj” și „Toamnă”, de Dobasariu. Sunt toate lucrări de artă, cari nu pot fi descrise: trebuiesc văzute.

Popasul artistului Septelici, în Arad

Artistul de adevărat talent, pictorul Dimitrie Septelici, a sosit în Arad, venind dela Timișoara, unde a avut o foarte reușită expoziție de desen și caricatură.

Popasul său în Arad va fi scurt: pictorul Septelici pleacă în Italia, la Veneția, unde va fi oaspetele „Casei Rumena”, de sub președinția dlui Nicolae Iorga. Acesta este, dealtfel, și motivul pentru care artistul bucureștean nu poate aranja și în Arad o expoziție, dar ne promite această plăcere pentru mai târziu.

Caricaturistul Dimitrie Septelici, în cele câteva zile pe cari le petrece

în Arad, își va completa colecția cu o serie de lucrări, reprezentând fruntașii vieții politice, culturale și industriale din Arad.

Nu ne îndoim că toți cei cari înțeleg arta pictorului Septelici — iar în Arad sunt destui — nu-și vor precupeți spirijinul moral și material, pentruca acest talentat artist să poată întreprinde voiajul în Italia. Dealtfel, Veneția clasicilor italieni păstrează, pare-se, subiecte interesante și pentru arta caricaturistului Dimitrie Septelici, subiecte cari-l tentează și-i vor intensifica renumele.

Din parte-ne: mult succes!

Un loc de recreație: Băile Episcopiei și Felix

— Dela Relația noastră din Oradea —

ORADEA, 15. — Pentru nimeni nu constituie o surpriză izvoarele minunii lui Dumnezeu, de apă clocotindă tămăduitoare, așezate în inima pădurilor, la 20 de minute depărtare de Oradea: Băile Felix și Episcopiești.

Publicațiunile cotidiene și efemere redifuzează în fiecare an, în toial sezonului de băi, cea mai strasică propagandă convertind cu argumente plauzibile cetățenii Bihăriei, la exodul intens, colectiv, departe de sgotmotul cetății ucigătoare cu ritmul ei trepidant, de viață tentaculară.

Eterna criză, — această endemică racilă a vremurilor noastre, — constrânge romantismul oamenilor la simplificarea vieții. În definitiv, ce altceva este confortul, decât satisfacerea poftelor, în fiecare clipă fără dezagramente, fără obligațiuni. Dintr'o modestă rațiune burgheză, orășenii purced în valuri nesfârșite, către băile bihorene, evadând cu un ceas mai de vreme, sau pentru un ceas mai mult, afară din oraș.

Și atunci? Foarte natural: familiile acestora, mult prea numeroase pentru justificarea — legitimă! — a crizei vin la gara mare sau la gara Veneția, grupați în păcuri și societăți, luând „trenul de băi”, care-i duce pe toți, — voioși și gălăgioși — la Felix și Episcopiești.

Rontău: bifurcația către Episcopie și Felix

— Rontăul răcnește scurt conductorul pe peronul haltei. Și trenul se deslipește ușor profilând peste câteva minute silueta garniturii ocolind în pantă delusorul.

Încotro, domniță? Către Felix sau Episcopiești?...

Asta ordonă capriciul ei Ștrengar în intimă dizonanță cu itinerariul trenurilor deservind excesiv pasagerii în 24 de ore.

Felixul

Și trenul cotește discret panta șerpuitoare atrăgându-te nebănuit în raial pădurilor seculare, care ascund în inima lor Felixul: băi termale cu reputație consacrată, cercetate în tot anul de vizitatorii străini și de bihoreni.

Câteva parcuri întretăiate de frumoase alee și împănate cu vile, hoteluri și restaurante, printre cari vizitatorul circulă cu spainteneală, deconcertat la fiecare pas de mirajul pitorescului fermecător, înlanțue caren băile asediate Dumineca de sutele de excursioniști, revărșati valuri nesfârșite pe aleiele dreptunghiulare trăsate cu o geometrică impecabilitate. Burghezia suburbană, contopită cu orășenii autentici flotează neconținți în sărbători, umplând văzduhul și liniștea codrilor de izul vieții chiotit din piepturile junceii.

La Episcopie

Aristocratice, cu reputație infailibilă, cercetate exclusiv de elitele Orăzii și de-aiurea.

Părăsind cabinetul de lucru, după eforturile cotidiene extenuante, intelectuații poposește la Băile Episcopiei, respirând într'o după amiază ozonul brazilor, regăsindu-se pe sine în liniștea decent patriarhală dominantă, dela raionul băilor la Cour Salon.

Intrarea în băi pe aleia principală impune: un careu dreptunghiular de rondouri cu orhidee, ficusuri, liamuri, trandafiri, — între direcțiunea băilor, pensiunilor și Cour Salon: un casinou impozant cu trepte de marmoră și lampioane strălucitoare, cu săli parchetate și înconjurat de grădină. Un tablou memorabil arată aci sincronizarea unui moment istoric: Prințul moștenitor de coroană Carol, în uniformă vâțătorilor de munte, întâmpinat la intrarea în casinou de autorități, generali și directorul băilor.

Cupeuri de lac și limuzine superbe, aduc domnițe gingașe ca taberozele rondourilor vecine... Femeile descind prin portiera mașinei mlădiind sub faldurile mătăsurilor evaporoase trupul Evei citorit în linii supte, armonioase, adumbrindu-le epiderma creolizată de soare.

Intrevederile politice discrete dintre leaderii marcanți, — fostele excelențe, actualele notabilități — au loc invariabil aci, punându-se la cale „acțiunile” de a doua zi.

Muzică selectă, cu repertor clasic intercalând ritmul argentinian cu divagații și arii naționale, delectează plictisul domnițelor întovărășind mai totdeauna — nu conți, baroni, generali de husari, cu brandenburguri, lampas și lac, — ci plutonul fostelor excelențe cu întreg convoiul impedimentelor, obligațiunilor și intereselor neprevăzute, tapând domnițele în contradictoriu cu orgia concanului dela „Weissdorf-Palace” ori ultimele versiuni debitate la „Crișana” cu intermitențe pe la „Unio” și la „Ziaristi”.

La Băile Episcopiei femeile excelează prin grațiozitatea lor fermecătoare, ca însăși primăvara vieții june. Și — cine s'a hotărât să scape de reumatismul ticălos, să viziteze Episcopie: văzând și crezând, te vei tămădui.

I. C.

Știri sportive

RESITA, 16. — Muncitorii din localitate au învins echipa reprezentativă a Aradului cu 9 la 1.

Matchul Gloria—Crișana, s'a amănat și va avea loc în ziua de 14 Iulie c., la Oradea.

Duminecă, 23 Iunie c., Gloria va susține un match contra Chinezului, la Timișoara.

Bulgaria—Grecia 5:2.
U. S. A.—Sparta 9:2 (4:2).

Cum a fost indus în eroare

Sindicatul exportatorilor din Arad de că d Kozma Sandor

După spulberarea acuzațiilor calomnioase aduse d-lui maior Aurel Birtolon, președintele Sindicatului exportatorilor de animale din Arad, cu privire la unele pretinse abuzuri, trebuie să venim în numărul de azi cu o precizie, în ceiace privește situația dlui prof. Ilie Ardelean în acest sindicat.

Cum a ajuns d. Ardelean membru în Sindicat

Am arătat că d. Ardelean este, în calitatea sa de profesor, funcționar al Statului și, conform Statutului funcționarilor publici, nu are dreptul de-a exercita nici o altă profesiune.

Protestam contra faptului că d. Ardelean, pentru a putea totuși să realizeze și alte câștiguri, a cerut să i se dea dreptul de-a exporta animale în străinătate, întrucât d-sa este „producător”, având pământ în arendă.

Pe baza aceasta i s'au acordat contingente pentru străinătate, precum și pentru Austria, care erau rezervate numai producătorilor.

Care-i adevărul

Adevărul este că d. Kozma Sandor, socrul d-lui Ilie Ardelean, pentru a-și putea face afacerile, a învârtit lucrurile într'atâta, întrucât a obținut contingente pentru ginerii său. D. Ilie Ardelean figura în Sindicatul din Arad drept rendăș al unei moșii din G. Or, prin acest fapt a fost indus în eroare Sindicatul, deoarece nu d. Ardelean este rendășul moșier, ci socrul său, comerciantul Kozma Sandor, așa cum reese din contract de arendare și care se găsește la tribunalul Arad în dosar nr. 10101/1930.

Prinurame, d. Kozma Sandor este cel care a luat contingentele țărănilor români, le-a lăsat deci pâinea dela gură, prin conducerea în eroare a Sindicatului exportatorilor de animale din Arad.

Dl. prof. Ilie Ardelean a demisionat să demisioneze imediat din Sindicat, sau conducerea Sindicatului va trebui să-i ceră demisia. Un Valer

VIATA SPORTIVA

Reprezentativa Bucureștilor-DFC Praga 4:3 (2:0)

BUCUREȘTI, 16. — Azi a avut loc întâlnirea dintre reprezentativa Bucureștilor și formația cehoslovacă D. F. C. din Praga.

Cu toate că cei mai buni jucători bucureșteni se găsesc la Sofia, unde va avea loc Balcaniada din anul acesta, reprezentativa capitalei noastre

reușit să învingă pe cehoslovaci, la limită însă.

Matchul a fost spectaculos. Au marcat: Vaida (2), Koron Palmer, iar pentru oaspeții Kannhaurerer (2) și Pacek.

Arbitrajul dlui Petrescu a fost corect.

Ripensia CAO—Suboțita 3:1 (3:0)

TIMIȘOARA, 16. — Cele două echipe din fruntea clasamentului divizionar, lipsite de serviciile celor mai buni echipieri, au învins la limită formația Suboțitei.

Deși în prima repriză con-

duceau cu 3:0, românii au trebuit să cedeze din avantajul rezultatul final fiind de 3:1.

Punctele au fost marcate de Beke, Gal și Mosko, iar punctul de onoare al sârbilor a fost înscris de Demeter.

R. C. Strassbourg—Universitatea 4:2 (2:0)

CLUJ, 16. — Merituasa echipă a studenților clujeni, a înfruntat azi teama R. C. Strassbourg-ului.

Oaspeții au făcut o partidă frumoasă, dar după pauză nu și-au putut menține superioritatea. Ultimele 45 minu-

te, echipele au fost de forță egală.

Goalurile au fost marcate de Henserer (3) și Hartlong, pentru francezi, iar pentru clujeni au marcat: Orza și Surlașiu.

Matchurile sistem „Fulger”

ARAD, 16. — În localitate, au avut loc întâlniri sistem „Fulger”, între C. A. A., Tricolor, Transilvania, Hakoah și Înțelegera.

Rezultatele au fost următoarele:

C. A. A.—Tricolor 2:0 (1:0)
Goalurile au fost marcate de Mikloși și Perneki.

Unirea—Înțelegera 2:1 (1:1)

Au marcat: Farkas, Otip și Bai.

Hakoah—Tricolor 1:0 (1:0)
Goalul a fost înscris de Galov.

C. A. A.—Unirea 5:0 (2:0)
Au marcat: Zsiga, Neuman Perneki (2) și Gabor.

C. A. A.—Hakoah 2:0 (1:0)
Cupa a fost câștigată de C. A. A.

S. G. A. jun.—Gloria jun. 2:0 (2:0)

Totuși campionatul juniorilor arădani a fost câștigat de clubul românesc Gloria.